

**UCHWAŁA NR XXXIX/320/21
RADY MIEJSKIEJ W MIŁOSŁAWIU**

z dnia 24 listopada 2021 r.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Miłosław na lata 2022 –2024

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2021r., poz. 1372 ze zm.), art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 821 ze zm.) Rada Miejska w Miłosławiu uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się do realizacji Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Miłosław na lata 2022–2024, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gminy Miłosław.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2022 roku.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

mgr Dawid Strzelczyk

Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Miłosław na lata 2022 – 2024

Miłosław, 2021

Spis treści

1	WPROWADZENIE	3
2	DIAGNOZA SPOŁECZNA.....	3
3	ADRESACI PROGRAMU	5
4	REALIZATORZY PROGRAMU	6
5	CEL GŁÓWNY.....	6
6	CELE SZCEGÓŁOWE	6
7	PRZEWIDYWANE EFEKTY	8
8	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA.....	9
9	MONITOROWANIE	9

1 WPROWADZENIE

Zgodnie z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych Gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny. Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Miłosław na lata 2022-2024 jest strategicznym dokumentem Gminy opracowanym w celu zapobiegania oraz rozwiązywania istniejących problemów, z jakimi borykają się rodziny w oparciu o ww. ustawę, którego podstawowym założeniem jest utworzenie spójnego systemu wsparcia dzieci oraz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Ponadto, program ten jest zgodny z zadaniami określonymi w ustawie z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

Rodzina to podstawowa komórka społeczna, składająca się z rodziców i dziecka. Zapewnia ciągłość biologiczną społeczeństwa. Jest pierwszą instytucją wychowawczą, w której przebiega proces socjalizacji dziecka. To w środowisku rodzinnym dziecko poznaje otaczający go świat, zdobywa podstawowe umiejętności życiowe, uczy się wyrażać oraz okazywać uczucia. Rodzina stanowi pierwsze naturalne, a także podstawowe środowisko wychowawcze, z jakim styka się w życiu każde dziecko. To tu, w rodzinie tworzą się pierwsze więzi oraz relacje. Atmosfera, jaka panuje w rodzinie ma zasadnicze znaczenie w prawidłowym rozwoju dziecka, a także w kształtowaniu się jego osobowości oraz przygotowaniu do prawidłowego wypełniania ról społecznych w przyszłości. Zdrowa rodzina, wypełniając w sposób prawidłowy swoje funkcje, zapewnia dziecku poczucie bezpieczeństwa i własnej wartości. Zachwianie stabilizacji w rodzinie oraz poczucia bezpieczeństwa w rozwoju dziecka, powoduje deficyty, które rzutują na dorosłe życie. Życie rodzinne ma więc istotne znaczenie, jako wstęp do satysfakcjonującego, dojrzałego życia. Słaba kondycja rodziny, brak umiejętności rodziców i ich nieprawidłowe postawy mogą powodować rozpad życia młodego człowieka. Wobec tego, pierwszym etapem jest objęcie pomocą całej rodziny, dbanie o rodziców oraz otoczenie, szczególną opieką dzieci. Wcześniej otrzymana pomoc zwiększa szansę na poprawę jakości życia dorastającego człowieka.

Już w okresie prenatalnym dziecko narażone jest na wpływ negatywnych zachowań rodziców, zwłaszcza matki (palenie tytoniu, nadużywanie alkoholu, stres, brak higieny, czy zaniedbywanie zdrowia matki). Istotne jest, aby już w okresie ciąży kobiety i ich rodziny otrzymały odpowiednie wsparcie poprzez właściwą edukację oraz pomoc. Wsparcie ma również istotne znaczenie w rodzinach, które funkcjonują prawidłowo, a w których kobieta spodziewa się dziecka z wadą letalną, bądź doświadczyła śmierci dziecka w łonie matki. Pozostawienie rodziny samej w tym trudnym dla niej momencie może rodzić kolejne problemy, które obciążą całą rodzinę. Istotne jest, aby w chwilach doświadczonego przez nich stresu, znaleźć oraz rozpoznać zasoby, które będą pomocne w zmaganiach z obciążeniami.

Pomoc rodzinie, w celu powrotu do prawidłowego funkcjonowania w środowisku lokalnym oraz społecznym, w której występuje złożoność problemów nie należy do łatwych zadań, jest czasochłonna, a także wymaga współdziałania wielu podmiotów i instytucji przy wykorzystaniu wszelakich środków oraz metod.

2 DIAGNOZA SPOŁECZNA

Mając na uwadze konieczność objęcia szczególnym rodzajem wsparcia rodzin w sytuacjach kryzysu i w obliczu trudności życiowych, Ośrodek Pomocy Społecznej w Miłosławiu od 2009 roku realizował metodę asystentury, jako innowacyjne działania wobec tych rodzin. Od roku 2015 zadania asystenta rodziny realizowane są zgodnie z zapisami ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, które polegają w szczególności na prowadzeniu pracy z rodzinami, u których występuje złożoność problemów (m. in. uzależnienia, bezrobocie, ubóstwo, długotrwała choroba, niepełnosprawność, zaburzenia psychiczne, przemoc, niskie kompetencje wychowawcze, wyuczona bezradność), których występowanie powoduje trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Poniższa tabela nr 1 przedstawia liczbę rodzin objętych wsparciem przez asystenta rodziny, zatrudnionego na umowę o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy, na terenie Gminy Miłosław w latach 2019-2021. Od 2015 roku zgodnie z art. 15 ust. 4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, liczba rodzin, z którymi jeden asystent rodziny może w tym samym czasie prowadzić pracę, jest uzależniona od stopnia trudności wykonywanych zadań, jednak nie może przekroczyć 15.

Tabela nr 1. Rodziny objęte wsparciem przez asystenta rodziny.

Rok	2019	2020	2021¹
Liczba asystentów rodziny	1	1	1
Liczba rodzin, w tym postanowieniem Sądu	14	15	15
	2	2	4

Od stycznia 2017 roku praca asystenta rodziny skoncentrowana jest również na zadaniach wynikających z ustawy z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, a mianowicie na koordynacji wsparcia kobiet w ciąży i ich rodzin, zwłaszcza w odniesieniu do kobiet posiadających zaświadczenie o ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniu, albo nieuleczalnej chorobie zagrażającej życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

Poniższa tabela nr 2 obrazuje katalog działań podejmowanych, jako wsparcie kobiet w ciąży i rodzin w myśl ww. ustawy na terenie Gminy Miłosław w latach 2019-2021.

Tabela nr 2. Katalog działań.

Rok	2019	2020	2021²
Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny (art. 8 ustawy „Za życiem”)	0	0	0
Jednorazowe świadczenie pieniężne³ (art. 10 ust. 1 ustawy „Za życiem”; wypłata – świadczenia rodzinne)	2	1	1

¹ Stan na dzień 30.09.2021r.

² Stan na dzień 30.09.2021r.

³ Z tytułu urodzenia się żywego dziecka (...) przyznaje się, na to dziecko, jednorazowe świadczenie w wysokości 4000 zł.

Zdarzają się sytuacje, w których z jakiegoś powodu rodzina nie poprawia swojej sytuacji życiowej, pomimo wielu starań, funkcja opiekuńczo – wychowawcza jest przez nich wypełniana w niedostateczny sposób. W takiej sytuacji konieczne jest zabezpieczenie dziecka w pieczy zastępczej. Zgodnie z zasadami finansowania wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, art. 191 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w przypadku umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki:

- 10% - w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 30% - w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 50% - w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Poniższa tabela nr 3 przedstawia liczbę dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej z terenu Gminy Miłosław w latach 2019-2021. Natomiast, tabela nr 4 przedstawia koszty poniesione za pobyt dzieci w pieczy zastępczej w ww. okresie.

Tabela nr 3. Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

Rok	2019	2020	2021 ⁴
Rodzina zastępcza (spokrewniona / <u>zawodowa</u>)	0	0	0
Placówka opiekuńczo – wychowawcza	3	3	3

Tabela nr 4. Koszty poniesione za pobyt dzieci w pieczy zastępczej.

Rok	2019	2020	2021 ⁵
Rodzina zastępcza (spokrewniona / <u>zawodowa</u>)	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
Placówka opiekuńczo – wychowawcza, dom dziecka	70 530,00 zł	63 583,58 zł	44 172,14 zł

Na podstawie danych z powyższej tabeli widoczne jest, że koszty ponoszone za pobyt dzieci w pieczy zastępczej są zmienne. Jest to związane z usamodzielnieniem się podopiecznych.

⁴ Stan na dzień 30.09.2021r.

ADRESACI PROGRAMU

Adresatami Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Miłosław na lata 2022-2024 są:

- rodziny wychowujące dziecko/ci, przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych (często związane z kryzysem w rodzinie np. rozwód, śmierć, urodzenie się dziecka, przemoc), zagrożone wykluczeniem społecznym (w szczególności z uwagi na niepełnosprawność, ubóstwo, bezrobocie), czy zagrożone umieszczeniem dziecka/ci w pieczy zastępczej;
- kobiety w ciąży i ich rodziny, zwłaszcza w odniesieniu do kobiet posiadających zaświadczenie o ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniu, czy nieuleczalnej chorobie zagrażającej życiu dziecka, powstałej w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

3 REALIZATORZY PROGRAMU

Na podstawie stosownych zarządzeń, a także stosownych upoważnień Burmistrza Gminy Miłosław instytucją odpowiedzialną za realizację zadań z zakresu wspierania rodziny na terenie Gminy Miłosław jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Miłosławiu.

Zadania wynikające z niniejszego Programu będą realizowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Miłosławiu we współpracy z:

- Urzędem Gminy w Miłosławiu;
- Zespołem Interdyscyplinarnym w Miłosławiu
- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Miłosławiu;
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie we Wrześni;
- Powiatowym Urzędem Pracy we Wrześni.;
- Poradnią Psychologiczną – Pedagogiczną we Wrześni;
- Prokuraturą Rejonową we Wrześni;
- Sądem Rejonowym we Wrześni;
- Placówkami oświatowymi;
- Placówkami Służby Zdrowia;
- Placówkami Opiekuńczo – Wychowawczymi;
- Policją;
- rodzinami zastępczymi/pomocowymi, czy wspierającymi;
- organizacjami pozarządowymi.

Istotne jest aby wszystkie podmioty i instytucje uczestniczyły w procesie wspierania rodziny już na etapie pojawienia się problemu.

4 CEL GŁÓWNY

Stworzenie optymalnych warunków do wychowywania dziecka/i w środowisku rodziny biologicznej oraz wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, a także rodzin oczekujących narodzin dziecka szczególnie z wadą letalną oraz już wychowujących dzieci z taką wadą.

5 CELE SZCZEGÓŁOWE

- poprawa funkcjonowania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych;
- podniesienie kompetencji wychowawczych rodziców, co wpłynie na zwiększenie umiejętności w zakresie opieki i wychowania dziecka;
- zabezpieczenie podstawowych potrzeb materialno – bytowych dziecka i rodziny;
- zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych i przeciwdziałanie przemocy w rodzinie;
- aktywizacja społeczna i zawodowa rodziców;

- wsparcie rodzin biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej oraz udział w kształtowaniu warunków umożliwiających pozostawienie dziecka w środowisku naturalnym;
- podniesienie poziomu usług w zakresie instytucjonalnym wsparcia rodzin;
- koordynacja wsparcia kobiet w ciąży, ich rodzin oraz rodzin z dzieckiem o zdiagnozowanym ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniu albo nieuleczalnej chorobie zagrażającej jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu;

Cele te zostaną osiągnięte poprzez realizację następujących zadań.

Lp.	Cel	Zadania
1.	Poprawa funkcjonowania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.	• współpraca wszystkich podmiotów i instytucji działających na rzecz rodziny; • wspieranie i propagowanie różnych form aktywności działającej na rzecz wspomagania rodzin i umacniania więzi rodzinnych; • rozwijanie systemu wsparcia (prowadzenie grup wsparcia / samopomocowych) oraz specjalistycznego poradnictwa (psychologicznego, prawnego, pedagogicznego); • podejmowanie działań mających na celu powrót do rodzin naturalnych dzieci znajdujących się w pieczy zastępczej; • zatrudnienie asystenta rodziny; • udzielanie wsparcia rodzinom poprzez rodziny wspierające i/lub pomocowe; • doskonalenie zawodowe kadry pomocy społecznej poprzez udział w kursach, szkoleniach, konferencjach; • organizowanie dla rodzin pomocy wolontariuszy; • wspieranie rodzin w celu odzyskania zdolności do prawidłowego funkcjonowania rodziny; • wspieraniu rodziców w wychowaniu dzieci i edukacji dzieci; • wzmacnianie rodzin przeżywających trudności pracą asystenta rodziny, kuratora, czy innego specjalisty; • kształtowanie u rodziców postaw wychowawczych zgodnych z normami i wartościami społecznymi; • rozpowszechnianie informacji o instytucjach, placówkach i organizacjach pozarządowych działających na rzecz dziecka i rodziny;
2.	Podniesienie kompetencji wychowa. rodziców, co wpłynie na zwiększenie umiejętności w zakresie wychow. dziecka.	• organizowanie szkoleń, konferencji, spotkań edukacyjnych, kursów, treningów dla rodzin; • organizowanie dla dzieci i młodzieży warsztatów, zajęć o charakterze edukacyjnym, profilaktycznym, terapeutycznym; • wsparcie ze strony specjalistów (asystenta rodziny, pracownika socjalnego, pedagoga etc.)
3.	Zabezpieczenie podstawowych potrzeb materialno – bytowych dziecka i rodziny.	• udzielenie pomocy finansowej i niefinansowej; • zapobieganie niedożywianiu dzieci; • pomoc w zapewnieniu odpowiednich warunków lokalowych; • propagowanie zdrowego stylu życia; • pomoc w nabywaniu podstawowych umiejętności z zakresu zarządzania budżetem domowym (trening ekonomiczny);
4.	Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych i przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.	• umożliwienie rodzinom skorzystania z dostępnych form pomocy, w tym specjalistycznego i pracy socjalnej; • profilaktyka i edukacja z zakresu przemocy w rodzinie; • udzielenie udziału w grupach terapeutycznych dla ofiar i sprawców przemocy;

		• ścisła współpraca z Sądem Rejonowym we Wrześni, z Zespołem Interdyscyplinarnym w Miłosławiu, Policją; • stałe monitorowanie sytuacji dzieci i młodzieży w rodzinach dotkniętych przemocą;
5.	Aktywizacja społeczna i zawodowa rodziców.	• wzmocnienie kompetencji rodziców poprzez reintegrację społeczną i zawodową; • podnoszenie kompetencji zawodowych poprzez udział w warsztatach, kursach, czy szkoleniach; • ścisła współpraca w Powiatowym Urzędzie Pracy we Wrześni;
6.	Wsparcie rodzin biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej oraz udział w kształtowaniu warunków umożliwiających pozostawienie dziecka w środowisku naturalnym.	• praca asystenta rodziny i pracownika socjalnego z rodziną biologiczną w celu podwyższenia kompetencji opiekuńczo – wychowawczych rodziców biologicznych, motywowania w utrzymywaniu regularnych kontaktów z dziećmi; • współpraca z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej; • współpraca z PCPR we Wrześni w zakresie objęcia specjalistycznym poradnictwem rodzin biologicznych; • pomoc w nabywaniu podstawowych umiejętności z zakresu dbałości o higienę i zarządzania budżetem domowym; • działania zaradcze i interwencyjne w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin; • wspieranie usamodzielniających się wychowanków pieczy zastępczej;
7.	Podniesienie poziomu usług w zakresie instytucjonalnym wsparcia rodzin.	• utworzenie placówki wsparcia dziennego dla dzieci z rodzin niewydolnych wychowawczo oraz rodzin w kryzysie; świetlic;
8.	Koordinacja wsparcia kobiet w ciąży, ich rodzin oraz rodzin z dzieckiem o zdiagnozowanym ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniu albo nieuleczalnej chorobie zagrażającej jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.	• wskazywanie i rozpowszechnianie informacji o dostępnych placówkach służby zdrowia i poradniach specjalistycznych; • wskazywanie rozwiązań umożliwiających zapewnienie wsparcia rodzinie; • objęcie rodzin pomocą prawną; • objęcie rodzin wsparciem psychologicznym, asystenta rodziny;

Bardzo ważne jest aby wszystkie podmioty i instytucje uczestniczyły w procesie wspierania rodziny już na etapie pojawienia się problemu. W ramach ww. celów szczegółowych mieszczą się zarówno działania kompensacyjne, jak i profilaktyczne.

6 PRZEWIDYWANE EFEKTY

- zminimalizowanie problemów opiekuńczo – wychowawczych występujących w rodzinach;
- wzmocnienie relacji i więzi rodzinnych;
- zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych w rodzinach;
- zwiększenie poczucia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- zwiększenie dostępności poradnictwa specjalistycznego;
- zwiększenie kompetencji społecznych rodziców, w szczególności rodzicielskich, opiekuńczo – wychowawczych;
- integralność działań na rzecz dzieci i rodzin;

- poprawa sytuacji materialno – bytowej dzieci i rodzin;
- nabycie przez rodziny umiejętności określania i pełnienia swoich ról społecznych;
- wzrost umiejętności wychowawczych rodziców;
- zmniejszenie liczby dzieci kierowanych do rodzin zastępczych;
- zwiększenie liczby dzieci powracających z pieczy zastępczej i placówek opiekuńczo – wychowawczych;

7 ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Finansowanie zadań Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Miłosław na lata 2022-2024 będzie odbywać się w ramach:

- posiadanych środków budżetu gminy;
- budżetu państwa;
- środków pozabudżetowych pozyskiwanych z innych źródeł, w tym z Unii Europejskiej.

8 MONITOROWANIE

Monitoringiem Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Miłosław na lata 2022-2024 będzie zajmować się Ośrodek Pomocy Społecznej w Miłosławiu.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Miłosławiu będzie przedstawiać Radzie Gminy w trybie art. 179 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny zawierające także potrzeby związane z realizacją tych zadań.

UZASADNIENIE
do UCHWAŁY Nr XXXIX/320/21
RADY MIEJSKIEJ W MIŁOŚLAWIU
z dnia 24 listopada 2021r.

w sprawie: uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Miłosław
na lata 2022–2024

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nałożyła na gminę zadania z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Zgodnie z art. 176 pkt 1 ww. ustawy jednym z zadań własnych gminy jest opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny. Natomiast art. 179 ust. 2 wspomnianej ustawy wskazuje, że programy uchwalane są przez radę gminy, z uwzględnieniem potrzeb związanych z realizacją zadań z zakresu wspierania rodziny.

Mając powyższe na uwadze, podjęcie niniejszej uchwały jest w pełni uzasadnione.

Przewodniczący Rady Miejskiej

mgr Dawid Strzelczyk